

Endocrinologie cytokines

RozenbergSport.nl © 2013

[Cytokines algemeen](#)
[Cytokines specifiek](#)
[Adipokine](#)
[Myokine](#)
[Endotheel](#)
[Prostaglandines](#)
[Groefactoren](#)
[Interleukines](#)

[index](#)

Cytokines algemeen

cytokine

Definitie

- = poly-peptide messenger
- = eiwit uitgescheiden door een cel om met andere cellen te communiceren

Indeling

interleukines: communicatie van en naar (voornamelijk) leucocyten, voornamelijk immunologische functies
 groeifactoren: cytokines die celgroei en –deling moduleren (remmen of stimuleren)

Cytokines specifiek

Definitie

Productie

Functie

	Definitie	Productie	Functie
IFN- α	Interferon	MN, fibroblast	Blokkeert virusgroei in lichaamseigen cellen
IFN- β	Interferon	MN, fibroblast	Blokkeert virusgroei in lichaamseigen cellen
IFN- γ	Interferon	T-lymfocyten, NK-cellen	Blokkeert virusgroei in lichaamseigen cellen

thromboxaan

Functie

- vasoconstrictie
- stimulatie BP aggregatie

Indeling

TXA₂

Productie

bloedplaatjes

Adipokine

Adiponectine

Functie

- verhoogd insuline gevoeligheid
- remt tri-glyceride vorming in de lever
- toename FFA oxidatie in de spier
- disfunctie bij DM

Adipokine

Definitie

cytokine geproduceerd door vetcellen (adipocyten)

Adipokines

TNF- α , IL-6, MCP-1, RBP-4, adiponectine

RBP-4

Definitie

Retinol binding protein 4

Functie

- werkzaam in de pathway naar insuline resistentie bij DM2

TNF- α

Receptoren voor TNF α

- IL 6
- fosfolipase A2

Functie

- induceert inflammatie

Sport

blijft constant tijdens/na inspanning

IL-6

MCP-1

Zie Interleukines

Definitie

monocyt chemo-attractant protein 1

Functie

- induceert inflammatie
- werkzaam in de pathway naar insuline resistentie bij DM2

Myokine

Myokine

Definitie

Productie

Functie

spiercellen

Endotheel	Definitie	Productie	Functie
NO	stikstof oxide	huid, skeletspier, myocard ontstaat uit L-arginine enzyme: NOS (NO-synthase) endothelial-NOS = eNOS neural-NOS = nNOS inducible/inflammatory-NOS = iNOS	krachtigste vasodilatator (via cyclyase)
ET-1	Endotheline-1	Endotheel	Vasoconstrictie
Thromboxane A2			
Prostacycline I2	Functie vasodilatatie remming BP aggregatie Indeling PGI ₂ Productie placenta		
PG-I2			vasodilatatie
EDHF	Edothelium derived hyperpolarizing factor		
Prostaglandines			
Prostaglandines	Definitie cytokine met vetzuur basis (voor het eerst gevonden in de prostaat, vandaar de naam)		
Prostaglanine E2	Effect broncho-constrictie/dilatatie (afh. van R) GI musculatuur contractie/relaxatie (afh. van R) vasodilatatie hyperalgesie		
PG-I2	Zie endotheel		
Groefactoren			
VEGF	Definitie Vascular endothelial growth factor Effect angiogenese in spier		
IGF-1	Zie Endocrino algemeen		
IGF-2	Zie Endocrino algemeen		
groefactoren	Definitie lokale hormonen Halfwaardetijd voor alle groefactoren kort		
PDGF	Definitie Platelet Derived Growth Factor		
Interleukines			
IL-2	Definitie Interleukine 2 Productie T-lymfocyten Functie • T/ B lymfocyt proliferatie • actief tegen bepaalde kankers		
IL-6	Sport stijgt met inspanning (tot 100x zoveel) Functie • induceert inflammatie • stijgt bij DM2 Effect • glycogenolyse uit de lever → hyperglycemie • lipolyse → plasma FFA toename		
IL-10	Definitie Interleukine 10 Functie anti-inflammatoir		